

Antwoord

van Gedeputeerde Staten op vragen van

A.H.K. van Viegen (PvdD)
(d.d. 13 april 2021)

Nummer
3760

Onderwerp
Grote militaire oefening natuurgebied Hoeksche Waard tijdens
vogelbroedseizoen en draagtijd ree en damhert

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

Op de regionale nieuws website Hoekschnieuws wordt op 8 april melding gemaakt van een grote militaire oefening op donderdag 15 april van 8.00 tot 17.00 uur¹. Tijdens deze oefening van de Koninklijke Landmacht zal gevlogen worden met meerdere Apache-gevechtshelikopters en zullen 12 landvoertuigen en 70 personen deelnemen. Deze oefening zal plaatsvinden in het luchtruim en op de gronden van de Hoeksche Waard.

Naar aanleiding van de bovenstaande toelichting wil de Partij voor de Dieren de volgende vragen aan u voorleggen.

1. *Kent u het bericht 'Grote militaire oefening op donderdag 15 april in de Hoeksche Waard'?*

Antwoord
Ja.

2. *Wordt u op de hoogte gebracht van voorgenomen militaire oefeningen in Zuid-Holland?*

Antwoord
Nee.

3. *Welke verdere bemoeienis heeft de provincie (gehad) bij deze oefening?*

Antwoord

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit is bevoegd als het gaat om ontheffingen in het kader van soortenbescherming ten behoeve van het gebruik van "militaire terreinen en oefengebieden" en het uitoefenen van "militaire activiteiten" buiten deze terreinen en oefengebieden. Dat volgt uit artikel 1.3, vijfde lid van de Wet

---

¹ [Grote militaire oefening op donderdag 15 april in de Hoeksche Waard - Hoeksche Waard Nieuws \(hoekschnieuws.nl\)](https://www.hoekschnieuws.nl)

natuurbescherming en artikel 1.3, eerste lid, onder a en d van het Besluit natuurbescherming.

4. *Boven en in welke specifieke gebieden in de Hoeksche waard zal deze militaire oefening plaatsvinden?*

Antwoord

De exacte locaties zijn ons niet bekend, maar aangezien de hele Hoeksche Waard is aangewezen als laagvlieggebied kan dit (delen van) de volgende natuurgebieden betreffen; Haringvliet, Oude Maas, Oudeland van Strijen en Hollands Diep.

In de Hoeksche Waard bevinden zich een aantal natuurgebieden, zoals Korendijkse Slikken, Oeverlanden Hollands Diep en de Tiendgorzen, maar ook het Natura 2000 gebied 'Het Oude Land van Strijen'.

5. *Op welke wijze wordt de bescherming van deze natuurgebieden en Natura 2000 gebied geborgd tijdens deze militaire oefening en vindt deze oefening überhaupt plaats binnen de wettelijke regelgeving? Kunt u dit nader toelichten?*

Antwoord

Militaire oefeningen zijn als een bestaande activiteit getoetst binnen het Natura 2000-beheerplanen deltawateren en Oudeland van Strijen waarbij is vastgesteld dat deze geen gevolgen hebben voor de Natura2000 waarden (Lubbe & van der Broek, 2010).

Als richtlijn voor de vogelbroedperiode wordt meestal de periode van 15 maart tot 15 juli gehanteerd door gemeenten en provincie, maar duurt officieel zolang een vogel broedt. De vogelbroedgebieden zijn dan niet toegankelijk voor recreanten.

6. *Bent u met ons van mening dat een militaire oefening tijdens het vogelbroedseizoen een bedreiging vormt voor het veilig kunnen nestelen van broedvogels en niet te rijmen is met de instandhouding van de weidevogel volgens de Vogel- en Habitatrichtlijn? Zo ja, bent u bereid deze ongerijmdheid aan te kaarten bij het Rijk? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Met Defensie zijn in het verleden goede afspraken gemaakt over verdere zonering van laagvliegen binnen de Natura 2000-gebieden in gevoelige perioden in het jaar. De provincie is voornemens via omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid deze contacten weer aan te halen en de naleving van de zonering te evalueren. Zie ook de antwoorden op de vragen 3 en 5.

Naast een vogelbroedseizoen is deze periode ook de periode voor de draagtijd van reeën en damherten. In de Hoeksche Waard leven roedels reeën en damherten.

7. *Bent u met ons van mening dat een militaire oefening tijdens de draagtijd van de ree en het damhert veel stress veroorzaakt en kan leiden tot een verlies van de kalfjes? Zo ja, welke mogelijkheden ziet het college om deze stress en dit verlies tegen te gaan? En zo nee, waarom niet?*

Antwoord

